ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 24.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 23-го Марта. — **1848** — *Wilno. WTOREK, 23-go Marca.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Марта.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч., и проч., и проч..

Объявляемъ всенародно:

Послѣ благословеній долголѣтняго мира, западъ Европы внезапно взволнованъ нынѣ смутами, грозящими ниспроверженіемъ законныхъ властей и всякаго общественнаго устройства.

Возникнувъ сперва во Франціи, мятежъ и безначаліе скоро сообщились сопредѣльной Германіи и, разливаясь повсемѣстно съ наглостію, возраставшею по мѣрѣ уступчивости Правительствъ, разрушительный потокъ сей прикоснулся, наконецъ, и союзныхъ Намъ Имперіи Австрійской и Королевства Прусскаго. Теперь, не зная болѣе предѣловъ, дерзость угрожаетъ, въ безуміи своемъ, и Нашей, Богомъ Намъ ввѣренной Россіи.

Но да не будетъ такъ!

По завѣтному примѣру Православныхъ Нашихъ предковъ, призвавъ въ помощь Бога Всемогущаго, Мы готовы встрѣтить враговъ Нашихъ, гдѣ бы они ни предстали, и, не щадя Себя, будемъ, въ неразрывномъ союзѣ съ *Святою* Нашею Русью, защищать честь имени Русскаго и неприкосновенность предѣловъ Нашихъ.

Мы удостовѣрены, что всякій Русскій, всякій вѣрноподданный Нашъ, отвѣтитъ радостно на призывъ своего Государя; что древній нашъ возгласъ: за вѣру, Царя и отечество, и нынѣ предукажетъ намъ путь къ побѣдѣ: и тогда, въ чувствахъ благоговѣйной признательности, какъ теперь въ чувствахъ святаго на него упованія, мы всѣ вмѣстѣ воскликнемъ:

Съ нами Богъ! разумѣйте языцы и покаряйтеся: яко съ нами Богъ!

Данъ въ С. Петербургѣ въ 14-й день Марта мѣсяца, въ лѣто отъ Рождества Христова 1848-е, Царствованія же Нашего въ двадцать третіе.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Marca.

NAJWYŻSZY MANIFEST.

Z BOŻÉJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Czynimy wiadomo powszechnie:

Po błogosławieństwie długoletniego pokoju, zachód Europy nagle w téj chwili zakłócony został zaburzeniami, grożącemi obaleniem prawych władz i wszelkiego społeczeńskiego porządku.

Wynikłe naprzód we Francyi, bunt i bezrząd, szybko udzieliły się pogranicznéj Germanii, i rozlewając się wszędzie z zuchwalstwem, rosnącem w miarę ustępstw ze strony Rządów, niszczący ten potok dotknął nakoniec i sprzymierzone z NAMI Cesarstwo Austryackie i Królestwo Pruskie. Obecnie, nie znając granic, zuchwałość ta, w zapamiętałości swojéj, grozi i NASZEJ, od Boga NAM powierzonéj Rossyi.

Ale być nie ma tak!

Za uświęconym NASZYCH Prawowiernych Przodków przykładem, wezwawszy na pomoc Boga Wszechmogącego, jesteśmy gotowi spotkać wrogów NASZYCH, gdziebykolwiek się zjawili, i nie szczędząc SIEBIE, będziemy, w nierozerwanym sojuszu ze *Świętą* NASZĄ Rusią, bronić czci imienia Russkiego i nietykalności granic NASZYCH.

Trwamy w przekonaniu, że każdy Rossyanin, każdy wierny NASZ poddany, odpowie z radością na wezwanie Swojego MONARCHY; że starożytny nasz okrzyk: *Za Wiarę, Cara i Ojczyznę*, i teraz wskaże nam drogę do zwycięztwa: a wtedy, w uczuciu pobożnéj wdzięczności, jak dziś w uczuciu świętéj w Nim otuchy, wszyscy razem wykrzykniemy:

Z nami Bóg! rozumiejcie ludy i korzcie się; bowiem z nami jest Bóg!

Dan w St. Petersburgu, dnia 14 Marca, roku od Narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset czterdziestego ósmego, Panowania zaś NASZEGO dwódziestego trzeciego.

Na oryginale własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

—

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 10 го Марта, состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, Статскій Совѣтникъ, Каммергеръ Князь *Долгоруковъ*, назначенъ въ должность Ковенскаго Гражданскаго Губернатора; Начальникъ же Ковенской Губерніи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Калкатинъ*, уволенъ отъ службы, за болѣзнію.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 10-go Marca, zostający przy Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Radzca Stanu, Szambelan Xiąże *Dołhorukow*, mianowany Pełniącym obowiązek Kowieńskiego Cywilnego Gubernatora; Naczelnik zaś Gubernii Kowieńskiéj, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kalkatin*, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 19 *Марта*.

Въ Берлинѣ обнародовано королевское постановленіе, отъ 18 Марта, въ слѣдствіе извѣстій изъ Вѣны, поставляющихъ Короля Прусскаго въ необходимость ускорить дѣйствія Соединенныхъ Чиновъ. Они были созваны къ 27-му Апрѣля, но нынѣ созываются ко 2-му числу. Въ этомъ постановленіи Король выражаетъ надежду на превращеніе Германіи, изъ Союза Государствъ, въ Союзное Государство, которое будетъ имѣть одно войско подъ начальствомъ одного лица, одинъ флотъ, однообразные гражданскіе законы, однообразные мѣры, вѣсъ и монеты, и что всѣ части Германіи поступятъ въ таможенный союзъ. Опереженный Императоромъ Австрійскимъ, Король Прусскій издалъ, 17 Марта, законоположеніе о тиснен и, которымъ отмѣняются всѣ распоряженія, существовавшія о семъ предметѣ до сихъ поръ.

— Высочайшимъ постановленіемъ сего числа, потребованныя теперешними министрами отставки, приняты, и на мѣсто ихъ назначены: бывшій посолъ въ Парижѣ графъ Арнимъ, президентомъ статс-министерства и министромъ иностранныхъ дѣлъ; гр. Шверинъ, министромъ духовныхъ дѣлъ; совѣтникъ главной дирекціи кредит. общества Ауэрсвальдъ, министромъ внутреннихъ дѣлъ; главный директоръ постоянныхъ доходовъ Кине, министромъ финансовъ. Другіе министры оставлены еще при своихъ должностяхъ.

— Королевскимъ постановленіемъ отъ 11 Февраля, по всѣмъ значительнѣйшимъ городамъ или торговымъ округамъ, повелѣно учреждать торговыя палаты.

— Вмѣсто герцога Карла Прусскаго, командиромъ 1-го (саксонскаго) корпуса арміи назначенъ генералъ Гедеманнъ.

— Князь Радзивилъ назначенъ командиромъ 6-й дивизіи.

— Бывшій легитимистъ Г. Сиркуръ, присланъ сюда изъ Парижа тамошнимъ временнымъ правительствомъ, для управленія дѣлами французскаго посольства.

19 *Марта*.

Извѣстія, заключающіяся въ послѣднихъ нумерахъ полуоффиціальной Прусской Газеты, представляютъ берлинскія происшествія въ такомъ неполномъ и неясномъ видѣ, что мы даже не беремся представить ихъ въ краткомъ изложеніи. Видимъ только, что должно было прибѣгнуть къ военной силѣ; что Король уволилъ прежнихъ министровъ. Сверхъ того Король обнародовалъ всепрощеніе за проступки и преступленія политическія или касающіяся тисненія.

— Сегодня Король Прусскій обнародовалъ воззваніе къ своему народу и всей Германской націи. Онъ извѣщаетъ въ этомъ воззваніи о соединенныхъ стремленіяхъ, которыя должна употребить Германія для достиженія единства въ государственныхъ учрежденіяхъ и законахъ, и преимущественно указываетъ на необходимость собранія общей германской арміи и объявленія вооруженнаго нейтралитета, которымъ Германія намѣрена поддержать въ Европѣ уваженіе къ неприкосновенности ея предѣловъ и народности.

— Наслѣдный Принцъ Прусскій уѣхалъ изъ Берлина въ Англію. (*С. П.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 19 *marca*.

W Berlinie został ogłoszony dekret Królewski, z d. 18 marca, w skutek wiadomości z Wiednia, które wskazały Królowi Prusskiemu niezbędną potrzebę, aby przyśpieszyć zwołanie Stanów Połączonych. Stany te, jak wiadomo, były z razu zwołane na 27 kwietnia, teraz zaś zwołują się na dzień 2 tegoż miesiąca. W tém postanowieniu Król wynurza nadzieję, że Niemcy, ze Związku Krajów, zamienią się na Kraj Związkowy, mający mieć jedno wojsko, pod dowództwem jednéj osoby, jedną flotę, jednostajne cywilne prawa, jednakie miary, wagi i monetę, i że wszystkie części Niemiec przystąpią do Związku celnego. Uprzedzony przez Cesarza Austryackiego, Król Prusski wydał d. 17 marca nową ustawę o prassie, mocą któréj znoszą się wszystkie dawne rozporządzenia, w tym przedmiocie dotąd wydane.

— Najwyższem postanowieniem z dnia dzisiejszego, podane przez dotychczasowych Ministrów dymissye, zostały przyjęte, a w miejsce ich mianowani: Hrabia *Arnim*, były Poseł w Paryżu, Prezesem ministerstwa Stanu i Ministrem spraw zagranicznych; Hrabia *Schwerin*, Ministrem spraw duchownych; Radzca Dyrekcyi Głównéj Tow. Kred., *Auerswald*, Ministrem spraw wewnętrznych; Jeneralny Dyrektor dochodów stałych *Kühne*, Ministrem skarbu. Inni Ministrowie pozostają jeszcze tymczasowie przy swych urzędach.

— Dekretem Królewskim z d. 11 lutego r. b. ustanowione zostały we wszystkich znaczniejszych miastach lub okręgach handlowych, Izby handlowe.

— W miejsce Xięcia Karola Prusskiego, mianowany został dowódzcą 1-go Saskiego, korpusu armii, Jenerał Hedemann.

— Xiąże Radziwiłł mianowany został dowódzcą dywizyi 6-éj.

— P. Circourt, były legitymista, przysłany tu został przez Rząd tymczasowy z Paryża, dla załatwiania interessów poselstwa francuzkiego.

Dnia 21 *marca*.

Wiadomości, zawierające się w ostatnich numerach półurzędowéj *Gazety Prusskiéj*, wystawiają wypadki zaszłe w Berlinie, w tak niedokładném i tak niejasném świetle, że nie podobna jest powtórzyć ich w krótkiéj treści. Widzimy tylko, że trzeba było znowu użyć siły zbrojnéj, i że Król uwolnił uprzednich swoich Ministrów. Prócz tego, Jego Kr. Mość ogłosił ogólną amnestyą za przestępstwa polityczne lub tyczące się druku.

— Dziś Król Jego M. ść wydał odezwę do swojego ludu i do całego Niemieckiego narodu. W odezwie téj Jego Kr. Mość mówi o wspólnych usiłowaniach, które Niemcy łożyć powinny, aby dopiąć jedności w urządzeniach i prawach krajowych, a mianowicie wskazuje niezbędną konieczność utworzenia ogólnéj armii Niemieckiéj i oświadczenia Zbrojnéj Neutralności, przez co Niemcy mają zjednać poszanowanie Europy, dla nienaruszalności swych granic i narodowości.

— Następca tronu, Xiąże Prusski, wyjechał z Berlina do Anglii. (*P. P.*)

Австрія.

Вѣна, 15 *Марта*.

Мы писали вкратцѣ о новыхъ мѣрахъ, принятыхъ Императоромъ Австрійскимъ, и можемъ присоединить къ нимъ только извѣстіе о выступленіи изъ министерства князя Меттерниха. Всѣ эти мѣры вполнѣ успокоили жителей Вѣны, приведенныхъ въ брожение партіею, которая воспользовалась нынѣшними происшествіями во Франціи для своихъ видовъ, и въ Австрійской столицѣ вновь водворяется прежнее спокойствіе. Биржа открыта; торговля приняла прежній ходъ.

Austrya.

Wiedeń, 17 *marca*.

Doniesioném już było pokrótce o nowych środkach, przedsięwziętych przez Cesarza Austryackiego, do których należy dodać jeszcze wiadomość o wystąpieniu z ministerstwa Xięcia Metternicha. Wszystkie te środki uspokoiły mieszkańców Wiednia, przywiedzionych do poruszenia przez stronnictwo, które z teraźniejszych wypadków we Francyi skorzystało dla swoich widoków, i teraz w stolicy Austryi powraca uprzednia spokojność. Giełda jest znowu otwarta; handel przybrał dawną swą postać.

— Императоръ Австрійскій назначилъ составленіе отвѣтственнаго совѣта министровъ, которому будетъ поручено исполненіе новыхъ мѣръ, предписанныхъ грамотою 15 Марта. Въ этомъ совѣтѣ будутъ засѣдать министры иностранныхъ дѣлъ и двора, внутреннихъ дѣлъ, юстиціи, финансовъ и военный. Председателя будетъ назначать императоръ.

— Председатель главной полиціи, графъ Седльницкій, подалъ въ отставку. (*С. П.*)

Франція.

Парижъ, 14—18 *Марта.*

Временное правительство издало разныя важныя финансовыя распоряженія: Въ одномъ изъ нихъ правительство сообразивъ, что сберегательныя кассы должны вкладчикамъ 355,087,717 фр. 32 сант., тогда какъ фонды въ обезпеченіе сей суммы состоятъ всего изъ 65.703.820 фр. 40 сант., объявляетъ, что только вклады въ 100 фр. и менѣе, будутъ уплачиваемы звонкою монетою; по всѣмъ же болѣе значительнымъ вкладамъ, будутъ уплачивать 100 фр звонкою монетою, а остальное же количество казенными бонами и шести процентными купонами *al pari*. Вторымъ постановленіемъ велѣно немедленно привести въ исполненіе заемъ въ 100 милліоновъ фр., опредѣленный постановленіемъ 8 Августа 1847 года; этотъ заемъ, получившій нынѣ названіе *народнаго*, будетъ совершенъ посредствомъ 5 процентныхъ рентовъ *al pari*, не болѣе какъ въ продолженіе одного мѣсяца, долженствующихъ быть уплоченными акціонерами то же *al pari*. Третье постановленіе разрѣшаетъ министру финансовъ продать всѣ имущества бывшаго гражданскаго имущества. Четвертое постановленіе дозволяетъ сему же министру продать казеннаго лѣса на 100 милліоновъ фр. Наконецъ сему же министру предоставлено продать коронные бриліянты, и перечеканить въ монету столовое серебро и металлы въ слиткахъ, найденные въ Тюильри, Нельи и другихъ королевскихъ резиденціяхъ.

— Временное правительство новыми декретами: 1) предписало освободить лица, находящіяся въ заключеніи за преступленія противъ свободнаго вѣроисповѣданія; 2) даровало совершенную амнистію арестованныхъ по 24 Февраля военнымъ чинамъ за военныя преступленія.

— Временное правительство предписало сломать гауптвахту и арестанскую при Люксанбургскомъ дворцѣ, устроенныя для лицъ, предаваемыхъ суду перовъ.

— Министръ иностранныхъ дѣлъ опредѣлилъ, что впредь, за исключеніемъ чрезвычайныхъ случаевъ, Франція не будетъ имѣть посланниковъ. Дипломатическіе Агенты будутъ отнынѣ состоять: 1) изъ чрезвычайныхъ посланниковъ; 2) повѣренныхъ въ дѣлахъ; 3) секретарей посольства, и 4) дипломатическихъ агентовъ. — Утверждаютъ, что министры занимаются дѣлами всякій порознь, и никогда не собираются на общія совѣщанія, чтобы обсудить основанія своихъ циркуляровъ. Это объясняетъ, почему постановленія министровъ иногда заключаютъ противорѣчія.

— Министръ торговли Г. Бетмонъ объявилъ, что теперешнее правительство, сохраненіемъ пошлинъ будетъ поодерживать національную промышленность.

— Министръ финансовъ издалъ прокламацію ко всѣмъ гражданамъ, приглашая ихъ къ подпискѣ на національный заемъ. Онъ объявляетъ, что правительство предпочитаетъ подписку добровольнымъ дарамъ, такъ какъ заемъ есть мѣра финансовая и вмѣстѣ политическая.

— На всѣхъ улицахъ привѣшены воззванія съ приглашеніемъ къ подпискѣ на большой національный заемъ въ 100 милліоновъ фр.

— На здѣшнемъ монетномъ дворѣ принимаютъ нынѣ всякаго рода серебряную посуду, для перечеканки въ монету.

— Министръ финансовъ получилъ предписаніе правительства произвести уплату полугодовыхъ рентовъ 5 и 4 процентныхъ, начиная съ 15 Марта. Это распоряженіе произвело весьма благопріятное впечатлѣніе.

— Учреждена коммиссія для ликвидаціи долговъ Лудвика Филиппа, которые, по увѣренію одной газеты, простираются до 40 милліоновъ франковъ.

— Въ одной изъ здѣшнихъ газетъ напечатаны слѣдующія подробности объ отъѣздѣ принцевъ Омальскаго и Жуэнвильскаго изъ Алжира: „3-го с. м., въ 8 часовъ утра, собралось множество народа на дворцовой

— Cesarz Jego Mość Austryacki zalecił utworzenie odpowiedzialnéj Rady Ministrów, któréj ma być poruczoném przywiedzenie do skutku środków, oznaczonych w manifeście z d. 15 marca. Rada ta ma się składać z Ministrów: Spraw Zagranicznych i Dworu, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Skarbu i Wojny. Prezesa będzie mianował Cesarz.

— Prezes Głównéj Policyi, Hr. Sedlnicky, podał się do dymissyi. (*P. P.*)

Francya.

Paryż, 14—18 *marca.*

Rząd tymczasowy wydał rozmaite ważne rozporządzenia finansowe. Jednêm z nich, Rząd zważywszy, że kassy oszczędności winne są wkładcom 355,087,717 fr., 32 cen., a fundusze na zwrót takowéj summy wynoszą tylko w ogóle 65,703,820 fr. 40 cen., obwieszcza, że tylko xiążki od 100 fr. i mniéj, będą wypłacane w gotowiźnie; wszystkie zaś inne będą uiszczane wypłatą 100 fr. gotowizny, a reszty w bonach skarbowych i w kuponach 6-procentowych *al pari*. Drugim dekretem nakazane zostaje niezwłóczne wypuszczenie 100 milionów fr., pozostających do zrealizowania z pożyczki uchwalonéj prawem 8 sierpnia 1847 r. Ta pożyczka, która przybierze nazwanie *narodowéj*, będzie dokonaną za pomocą rentów 5 procentowych *al pari*, do zrealizowania w przeciągu miesiąca, i mających się wypłacić przez akcyonaryuszów także *al pari*. Trzeci dekret upoważnia Ministra skarbu do sprzedania wszelkiego majątku byłéj listy cywilnéj. Czwarty dekret dozwala temuż Ministrowi sprzedać lasy skarbowe do wysokości 100 milionów franków. Nakoniec tenże Minister zostaje upoważniony do sprzedania klejnotów korony i do przebicia na monetę srébra stołowego i kruszców w sztabach, znalezionych w Tuileries, Neuilly i innych rezydencyach Królewskich.

— Rząd tymczasowy nowemi dekretami: 1) Nakazał uwolnienie osób skazanych na więzienie za przestępstwa przeciw swobodnemu wyznawaniu wiary. 2) Udzielił zupełną amnestyą uwięzionym po dzień 24 lutego wojskowym za przestępstwa wojskowe.

— Rząd tymczasowy kazał znieść odwach i więzienia, zbudowane przy pałacu Luxemburgskim, które przeznaczone były dla osób, oddawanych pod sąd Parów.

— Minister spraw zagranicznych postanowił, że na przyszłość prócz nadzwyczajnych przypadków, Francya nie będzie miała Ambassadorów. Ajenci dyplomatyczni składać się nadal będą: 1) z Posłów nadzwyczajnych; 2) Sprawujących interessa; 3) Sekretarzów poselstwa, i 4) Aspirantów dyplomatycznych. Zapewniają, że Ministrowie pracują każdy osobno, i nigdy nie odbywają wspolnych narad, aby się porozumieć względem zasad swych okolników, lub też, aby ich osnowy nawzajem sobie udzielać. To wyjaśnia, dla czego Ministrowie w swych postanowieniach są niekiedy z sobą w sprzeczności.

— Minister handlu, P. Bethmont, oświadczył, że rząd obecny przez utrzymanie ceł, wspierać będzie przemysł narodowy.

— Minister skarbu wydał odezwę do wszystkich obywateli, wzywając ich do subskrypcyi na pożyczkę narodową. Oświadcza w niéj, że rząd przekłada subskrypcyą nad dobrowolne dary, gdyż pożyczka jest zarazem skarbowym i politycznym środkiem.

— Na wszystkich ulicach poprzylepiane są także odezwy wzywające do subskrypcyi na wielką narodową pożyczkę 100 milionów franków.

— W tutejszéj mennicy przyjmowane teraz są wszelkiego rodzaju srébrne naczynia do przetapiania na monetę.

— Minister skarbu otrzymał rozkaz od Rządu uskutecznienia wypłaty półrocza rentów 5 i 4 procentowych, zaczynając od d. 15 marca. Rozporządzenie to nader mile przyjęte zostało.

— Utworzona jest Kommissya do zlikwidowania długów Ludwika Filipa, które, podług jednéj gazety, wynoszą 40 milionów franków.

— Jeden z dzienników tutejszych udziela następujących szczegółów o wyjeździe Xiążąt Aumale i Joinville z Algieru: „W dniu 3 b. m. o godzinie 8 z rana, zebrało się mnóstwo osób na placu przed pałacem rządowym: w liczbie téj

площади. Въ числѣ собравшихся замѣчали многихъ офицеровъ низшихъ чиновъ, на лицѣ коихъ изображалась печаль. Вдругъ раздался пушечный выстрѣлъ, возвѣщавшій, что пора садиться на корабль. Герцогъ Омальскій вышелъ изъ дворца и съ слезами на глазахъ сказалъ къ окружавшимъ: ,,Господа! мы должны разстаться: прощайте—быть можетъ на всегда! Удаляясь отсюда изгнанникомъ, я послѣднюю мысль мою обращаю къ Франціи. Незабывайте никогда вашихъ обязанностей къ Франціи; служите на пользу хранимой Богомъ Франціи, и пусть единственнымъ восклицаніемъ вашимъ будетъ: ,,Да здравствуетъ Франція!" По произнесеніи сего, принцъ, со всею свитою, отправился пѣшкомъ въ пристань: впереди шли личные его друзья; за ними слѣдовали оба принца, и принцессы съ дѣтьми, а позади ихъ многочисленная толпа жителей. Когда почтенное, но злополучное семейство, садилось на пароходъ, на лицахъ всѣхъ собравшихся изображалась глубокая горесть, и послѣднее прощаніе было весьма умилительно."

— Съ пароходомъ *Titan* получены двѣ депеши, одна герцога Омальскаго къ военному министру, другая герцога Жуэнвильскаго къ морскому министру. Они объявляютъ въ сихъ депешахъ, что они слагаютъ свои должности, но въ то же время увѣряютъ, что ихъ жизнь и оружіе посвящены будутъ на услуги странѣ, если бы она когда-нибудь нуждалась въ нихъ.

— Временный губернаторъ Алжиріи, генералъ Шангарнье, извѣстилъ жителей этой колоніи, что генералъ Каваньякъ назначенъ губернаторомъ оной, и проситъ ихъ о сохраненіи порядка и единодушія.

— Въ журналѣ Акбаръ напечатано: ,,Укрѣпленія алжирскихъ береговъ находились въ самомъ плохомъ состояніи; генералъ-губернаторъ, тотчасъ по вступленіи въ должность, потребовалъ 1,200 орудій, именно: 600 для Алжира, а остальное количество для прочихъ портовъ. Говорятъ, что нынѣшній губернаторъ возобновилъ это требованіе, и между тѣмъ распорядился о постройкѣ укрѣпленій."

— Военный совѣтъ продолжаетъ свои засѣданія. Докладчикомъ совѣта избранъ генералъ Ламорисьеръ, который представитъ временному правленію къ утвержденію нѣсколько опредѣленій совѣта. Такой же комитетъ будетъ учрежденъ для обсужденія мѣръ къ развитію морскихъ силъ.

— Батальоны подвижной національной гвардіи будутъ совершенно обмундированы къ 1-му Апрѣля. Юноши, моложе 16 лѣтъ, и люди старые будутъ исключены изъ состава національной гвардіи.

— Общіе выборы для національной гвардіи отсрочены съ 18 на 24 Марта.

— Пале-Рояль назначенъ для помѣщенія штаба парижской національной гвардіи; въ зданіи начались уже нужныя передѣлки.

— Гарнизонъ города Парижа и его фортовъ, будетъ состоять изъ 4 пѣхотныхъ полковъ, 2 кавалерійскихъ полковъ и 21 баталіона національной гвардіи.

— Грабителей, разбѣжавшихся по парижскимъ окрестностямъ, совершающихъ разныя злодѣянія, строго преслѣдуютъ и многіе изъ нихъ уже захвачены — Сенъ-Клудскій замокъ, благодаря усердію самихъ жителей, уцѣлѣлъ отъ всякихъ опустошеній. — Разсказываютъ, что въ тюильрійскихъ погребахъ нѣкоторое число грабителей напившись до пьяна вина, и забывши или не думая заткнуть бочки, уснули тутъ же на землѣ, и во снѣ были залиты виномъ. Равномѣрно въ нельискомъ замкѣ около 130 чел. сгорѣло въ погребахъ, гдѣ до пожара они напились и уснули.

— Министръ резидентъ В. герцога Гессенскаго, баронъ Драхенфельсъ, извѣстилъ Г. Ламартина, что онъ получилъ разрѣшеніе продолжать свою должность при временномъ правительствѣ; равномѣрно и баденскій посланникъ, баронъ Швайцеръ объявилъ тому же министру, что его правительство нисколько не думаетъ прекращать своихъ дипломатическихъ сношеній съ Франціею.

— Членъ временнаго правительства, Г. Арманъ Марра (а не Г. Араго), назначенъ парижскимъ Меромъ, на мѣсто новаго министра финансовъ, Г. Гарніе Пажеса.

— Изъ Корсики отъ 4-го Марта сообщаютъ, что и тамъ обнародовано временное правительство во Франціи.

— Въ жур. *l'Indépendance Belge* помѣщено письмо изъ Парижа: Рабочіе требуютъ немедленнаго рѣшенія важнѣйшей изъ всѣхъ соціальныхъ задачъ нашей и

uważano bardzo wielu oficerów niższych stopni, na których obliczu malował się głęboki smutek. Tymczasem wystrzał działowy dał znak dowsiadania na okręt. Xiążę Aumale wyszedł z pałacu i rzekł do obecnych, ze łzami: ,,Panowie! musimy się rozstać; żegnam was, i może nazawsze! Jednakże, opuszczając tę ziemię i idąc na wygnanie, ostatnią moją myślą jest Francya. Nie zapominajcie nigdy waszych względem Francyi obowiązków: służcie dobrze téj Francyi, tak hojnie od Boga uposażonéj, i niech waszém jedyném hasłem będą zawsze te słowa: ,,Niech żyje Francya" Po tych wyrazach obaj Xiążęta, z całym swoim orszakiem, udali się pieszo do portu; naprzód postępowali jego przyjaciele, obok nich szły Xiężniczki z dziećmi, a za niemi liczne tłumy mieszkańców. Gdy cała ta dostojna a nieszczęśliwa rodzina wsiadać miała na statek, postrzeżono na twarzach wszystkich obecnych najżywszą boleść, a ostatnie pożegnanie było nader rozczulające."

— Dowódzca parowego okrętu *Titan* przywiózł dwie depesze, jednę od Xięcia Aumale do Ministra wojny, drugą od Xięcia Joinville do Ministra marynarki. Xiążęta składają w nich swe posady, ale oświadczają zarazem, że ich życie i oręż są na usługi Francyi, gdyby ich kiedy potrzebować miała.

— Jenerał Changarnier, tymczasowy Gubernator Jeneralny Algieryi, wydał do mieszkańców téj osady odezwę, w któréj zawiadamia ich, że Gubernatorem Jeneralnym mianowany został Jenerał Cavaignac, oraz zachęca ich do zachowania porządku i jedności.

— Czytamy w dzien. *Akbar*: ,,Obwarowanie brzegów Algieryi było najnędzniejsze; Gubernator Jeneralny, Xiążę Aumale, zaraz po objęciu zarządu prosił był o 1,200 sztuk dział, to jest 600 dla Algieru a resztę dla innych portów. Mówią, że teraźniejszy Gubernator ponowił tę prośbę; tymczasem pracują nad wznoszeniem bateryj."

— Rada wojenna, odbywająca swoje czynności bez przerwy, obrała swoim sprawozdawcą Jenerała Lamoricière, który wkrótce Rządowi tymczasowemu ma złożyć do potwierdzenia kilka ważnych uchwał. Podobnaż Kommissya ustanowiona będzie w przedmiocie większego rozwinięcia sił morskich.

— Bataliony ruchoméj gwardyi narodowéj mają być zupełnie urządzone do d. 1 kwietnia. Młodzież, licząca mniéj nad lat 16-tu, tudzież osoby obciążone wiekiem, niemogące wytrzymać znojów służby wojskowéj, wykreślone będą z poczetu gwardyi narodowéj.

— Powszechne wybory dla gwardyi narodowéj odłożone zostały z d. 18 na 23 marca.

— Palais-Royal przeznaczone zostało na pomieszczenie sztabu Jeneralnego gwardyi narodowéj Paryża, robotnicy już zajmują się naprawą tego gmachu.

— Załoga miasta Paryża i jego zamków ma się składac z 4 półków piechoty, 2 półków jazdy i 21 batalionów gwardyi narodowéj.

— Rabusie, który się byli rozbiegli po okolicach Paryża i dopuszczają się różnych bezprawi, są pilnie ścigani, i wielu już z nich ujęto. Zamek St. Cloud, dzięki gorliwości samych mieszkańców, ocalony został od wszelkiego spustoszenia.— Opowiadają, iż w piwnicach Tuilleryjskich pewna liczba rabusiów, upojona winem, a zapomniawszy lub nie chcąc zatknąć beczki, zasnęła tuż przy niéj na ziemi, i we śnie zatopioną została. Podobnież w zamku Neuilly, około 130 ludzi zgorzało w piwnicach, gdzie się pierwéj popili i posnęli.

— Minister Rezydent W. Xięcia Hesskiego, Baron Drachenfels zawiadomił P. Lamartine, że upoważniony został do sprawowania nadal urzędu swego przy Rządzie tymczasowym. Podobnież i Poseł Badeński, Baron Schweizer, zawiadomił tegoż Ministra, że rząd jego nie myśli wcale zrywać stosunków dyplomatycznych z Francyą.

— P. Armand Marrast, członek Rządu tymczasowego, (a nie P. Arago). mianowany został Merem Paryża, na miejsce P. Garnier Pages, nowego Ministra skarbu.

— Z Korsyki donoszą pod d. 4 marca, że tam już także ogłoszony został Rząd tymczasowy we Francyi.

— Do dzien. *l'Indépendance Belge* piszą z Paryża: Robotnicy we Francyi wymagają co najrychlejszego rozwiązania najważniejszego zagadnienia tak naszéj jako i następ-

всякой грядущей эпохи, задачи организованія труда. Для этого назначена отъ правительства коммиссія, уже имѣвшая первое засѣданіе. Единственный результатъ этого засѣданія заключался въ томъ, что оно показало какъ мало знакомы съ предлагаемой задачей люди, которые, по ихъ мнѣнію, совершенно изучили ее. Г. Луи-Бланъ, президентъ коммиссіи, былъ увѣренъ, что рѣшеніе у него подъ рукою; но возраженія рабочихъ, приглашенныхъ въ засѣданіе, совсѣмъ сбили его съ пути. Въ учрежденіи этой коммиссіи лежитъ зародышъ продолжительной ажитаціи, и оно можетъ породить весьма важныя событія.

— Въ каждомъ парижскомъ мерствѣ учреждена будетъ безденежная информаціонная контора, долженствующая составлять статистическія таблицы предлагаемыхъ и требуемыхъ работъ, а также облегчать сношенія между лицами отыскивающими рабочихъ и самыми рабочими.

— Наборщики въ типографіяхъ журналовъ *Commerce* и *Patrie*, положили откладывать по одному франку въ недѣлю въ пользу работниковъ, лишенныхъ возможности снискивать пропитаніе по старости лѣтъ.

— Въ послѣдніе дни возникло четырнадцать новыхъ газетъ, которыхъ 300,000 листовъ ежедневно продаются 5,000 разнощиками. Одна *Presse* доставляетъ ежедневно работу 2,000 продавцамъ.

— Въ зимнемъ саду данъ былъ на дняхъ большой балъ, подъ управленіемъ женъ всѣхъ членовъ временнаго правительства; вырученный доходъ въ 47,000 фр. назначенъ для остающихся безъ занятій работниковъ. Всѣ находящіеся въ Парижѣ офицеры арміи и національной гвардіи участвовали въ этомъ балѣ.

— Друзья Г. Гизо утверждаютъ, что во время совѣщаній по тронной рѣчи, Г. Гизо сильно сопротивлялся помѣщенію словъ: „Слѣпыя страсти“ и проч. „Карлъ X, сказалъ онъ,— палъ за одну только статью въ уложеніи: Іюльское правительство не должно подвергать себя такой же опасности по поводу двухъ только словъ.

— Говорятъ, будто Г. Дюпенъ сказалъ, что революція началась по поводу двухъ словъ, кои неохотно помѣщены были въ адрессѣ, а кончилась банкетомъ, на который неохотно явились приглашенные; словомъ, монархическое правленіе рушилось, хотя никто на него не нападалъ, а возникла республика, коей никто не требовалъ.

— Г. Гизо пріѣхавъ въ Лондонъ, писалъ къ одному изъ своихъ друзей, что корабль, на которомъ онъ переплылъ проливъ Ламаншъ, застигнутъ былъ ужасною бурею. Одинъ путешественникъ и матросъ упали въ море и утонули. По сему поводу Г. Гизо замѣчаетъ, что когда онъ въ 1840 году оставлялъ Англію, готовясь вступить въ составъ кабинета 29 Октября, опоздалъ нѣсколькими минутами и пароходъ *Fenix*, на коемъ находились уже его вещи, отплылъ. Спустя нѣсколько часовъ послѣ того, пароходъ сей потонулъ при Дуврѣ, въ слѣдствіе столкновенія съ пароходомъ *Bretania*. Въ 1848 году переправа его чрезъ каналъ Ламаншъ сопряжена была съ значительными опасностями.

— Разсказываютъ, что во время нападенія на дворецъ министерства иностранныхъ дѣлъ, 24 Февраля, находившіяся въ немъ двѣ дочери Г. Гизо, скрылись въ задніе комнаты. Узнавъ объ этомъ, толпа, врывавшаяся уже къ нимъ, вдругъ успокоилась и отошла, чтобы не испугать дѣтей, которыя потомъ благополучно достигли Англіи. Въ минуту, когда Г. Гизо выходилъ на берегъ въ Дуврѣ, кто-то незнакомый Англичанинъ подошедши къ нему сказалъ съ чувствомъ: „Ваши дочери прибыли въ Англію: не безпокойтесь объ нихъ.“—„Да благословитъ васъ, Богъ!“ отвѣчалъ съ умиленіемъ Г. Гизо.

— Впредь не будетъ чиновниковъ служащихъ безъ жалованья; всѣ не нужныя мѣста и должности будутъ упразднены, а состоящіе въ службѣ получатъ большіе оклады.

— Такъ какъ въ нынѣшней залѣ палаты депутатовъ не можетъ помѣститься 900 чел., то на дворѣ этой палаты устроена будетъ временно новая зала.

— Лудвикъ Наполеонъ намѣренъ записаться въ кандидаты національнаго собранія сенскаго департамента.

— Г-нъ Тестъ, освободившись изъ заключенія во время бывшихъ смятеній, снова взятъ подъ стражу.

— Бывшій великій хранитель печати, г-нъ Персиль, записался по-прежнему въ число парижскихъ адвокатовъ.

---

nych epok: zagadnienia społeczeńskiego o uorganizowaniu pracy. Ustanowiona w tym celu Kommissya Rządowa, przekonała się na piérwszym wstępie, że ci, którzy mniemali najlepiéj rozumieć ten przedmiot, w istocie znają go bardzo mało. Prezes Kommissyi, P. Louis Blanc, mniemał mieć na wszystko gotowy środek; wszakże został zupełnie zbity z drogi przez zarzuty robotników, wezwanych na posiedzenie. Ustanowienie téj Kommissyi nosi w sobie zaród długiéj fermentacyi i może dać początek ważnym wypadkom.

— W każdym Merowstwie Paryża ustanowiony będzie kantor informacyjny bezpłatny, obowiązany układać tablice statystyczne robót ofiarowanych i potrzebowanych, tudzież ułatwiać stosunki między osobami szukającemi robotników i samymi robotnikami.

— Piętnastu zecerów dzienników: *Commerce* i *Patrie*, postanowiło składać tygodniowo po jednym franku do kassy robotników, nie mogących pracować dla podeszłego wieku.

— W ostatnich dniach ukazało się w Paryżu około 20 (nie 200 jak przez omyłkę było doniesioném) nowych gazet, których 300,000 arkuszy codzień są sprzedawane przez 5,000 sług, noszących je po ulicach. Sama gazeta *Presse* dostarcza zatrudnienia 2000 robotników.

— W ogrodzie zimowym dany był w tych dniach wielki bal pod kierunkiem żon wszystkich członków Rządu tymczasowego; zebrany z niego dochód w summie 47,000 fr., przeznaczono dla będących bez zatrudnienia robotnic. Wszyscy obecni w Paryżu oficerowie armii i gwardyi narodowéj znajdowali się na tym balu.

— Przyjaciele P. Guizota zapewniają, że w czasie narad nad mową tronową, P. Guizot opierał się silnie zamieszczeniu słów „ślepe namiętności“ i t. d. „Karol X, zawołał on, upadł za jeden tylko artykuł w Konstytucyi; Rząd lipcowy nie powinien narażać się na podobneż niebezpieczeństwo za dwa tylko wyrazy.“

— P. Dupin miał powiedzieć, że rewolucya się zaczęła od dwóch wyrazów, które niechętnie umieszczono w adressie, a skończyła się biesiadą, na którą niechętnie udali się zaproszeni; słowem, monarchia obalona została, lubo na nię nikt nie nastawał, a powstała Rzeczpospolita, któréj nikt nie wywoływał.

— P. Guizot przybywszy do Londynu, pisał do jednego z swoich przyjaciół, że okręt, na którym przepłynął kanał La-Manche, miotany był straszną burzą. Jeden podróżny i majtek wpadli w morze i utonęli. P. Guizot z tego powodu czyni uwagę, że kiedy w roku 1840 opuszczał Anglię, dla objęcia wydziału w gabinecie 29 października, spóźnił się o kilka minut do portu, i parostatek *Fenix*, na którym już znajdowały się jego tłomoki, odpłynął. W kilka godzin potém, *Fenix* zatonął pod Douvres, uderzony przez parostatek *Britania*. W roku 1848 przebywał kanał La-Manche wśród jeszcze większych niebezpieczeństw.

— Opowiadają, iż podczas napadu na pałac Ministerstwa spraw zagranicznych, d. 24 lutego, znajdujące się w nim dwie córki P. Guizota, schroniły się do tylnych apartamentów. Na wiadomość o tém, tłum, który już wdzierał się do nich, uciszył się nagle i odstąpił, ażeby nie przestraszać dzieci, które szczęśliwie potém dostały się do Anglii. W chwili, kiedy P. Guizot wysiadał na brzeg w Douvres, jakiś nieznajomy Anglik zbliżył się ku niemu i rzekł ze wzruszeniem: „Córki Pańskie przybyły zdrowo do Anglii, bądź Pan o nie spokojny.“— „Niech Pana Bóg błogosławi!“ odpowiedział rozrzewniony P. Guizot.

— Odtąd niema być urzędników niepobierających płacy; *sine cura* i urzędy niepotrzebne są zniesione, natomiast zaś urzędnicy, pozostający w służbie, mają większe pobierać płace.

— Dotychczasowa sala posiedzeń Izby Deputowanych nie może objąć 900 osób; z tego powodu ma być na dziedzińcu Izby wzniesiona tymczasowo nowa sala.

— Ludwik Napoleon ma zamiar wystąpić jako kandydat do Zgromadzenia Narodowego, z departamentu Sekwany.

— P. Teste, który podczas zamieszek wyszedł był z więzienia, został znowu uwięziony.

— Były Wielki Pieczętarz, P. Persil, zapisał się znowu do Izby Adwokatów Paryzkich.

Англія.

Лондонъ, 11 Марта.

Вчера и сегодня снова было засѣданіе кабинета въ зданіи министерства иностранныхъ дѣлъ.

— Спокойствіе въ Лондонѣ, Эдинбургѣ и Гласговѣ уже возстановлено; но вчера произошли смятенія въ Манчестерѣ, впрочемъ незначительныя. Всѣ эти движенія произведены были хартистами, которые совершенно соотвѣтствуютъ французскимъ радикальнымъ реформистамъ. Лондонская полиція предпринимаетъ мѣры на 17 Марта, такъ какъ къ этому дню созвано большое собраніе хартистовъ въ окрестностяхъ Лондона.

— Что обнаруживающіяся въ разныхъ мѣстахъ движенія совершенно чужды рабочему классу, этому служитъ доказательствомъ адрессъ 2,000 угольщиковъ, кои просятъ, чтобы въ день собранія хартистовъ правительство употребило ихъ, для сохраненія спокойствія.

— Правительство сосредоточиваетъ значительныя военныя силы въ Дублинѣ.

— Лордъ-каммергеръ запретилъ давать на малыхъ лондонскихъ театрахъ сцены изъ событій революціи.

— Въ *Standard* полагаютъ, что здоровье лорда Джона Росселя очень мало поправилось, и совѣтуютъ ему, чтобы, для возстановленія силъ, онъ вовсе отказался отъ занятій по политическимъ дѣламъ.

— Король Лудвикъ Филиппъ живетъ съ своимъ семействомъ, въ Клермонтѣ, и не принимаетъ никого. Онъ намѣренъ поселиться въ Твикенгамѣ, близъ Лондона, надъ Темзою, и купить тамъ домъ, въ которомъ жилъ во время прежняго пребыванія своего въ Англіи. Въ *New-York Herald* сообщаютъ, что Король Лудвикъ Филиппъ намѣренъ купить для своего семейства большое имѣніе въ Америкѣ, и что на сей конецъ купилъ онъ Сѣверо Американскихъ облигацій на милліонъ долларовъ.

— Въ *United-Service-Gazette* сообщаютъ, что герцогу Монпансье, послѣ бывшаго въ минувшую Среду засѣданія тайнаго совѣта, предложено выѣхать изъ Англіи.

— Изъ Мальты отъ 29 Февраля сообщаютъ: Здоровье египетскаго Вице-Короля, прибывшаго сюда по случаю тяжкой болѣзни, становится все лучше и лучше; завтра онъ оставитъ карантинъ и вступитъ на островъ.

— Сэръ Стратфордъ Кэннингъ возвращается, на будущей недѣлѣ, къ своему посту посланника въ Константинополь; онъ отправится чрезъ Венецію.

— Въ газетѣ Британія сообщаютъ, что успѣхи нищенства и голода, въ западныхъ ирландскихъ графствахъ, ужасны. Одинъ изъ Гальвейскихъ землевладѣльцевъ пишетъ, что народъ умираетъ съ голода, что вынужденъ питаться лошадиными и собачьимъ мясомъ, и что умершіе лежатъ по дорогамъ, гдѣ пожираютъ ихъ собаки. Въ газетахъ подтверждаютъ это извѣстіе. Въ Конмале мертвыя тѣла лежатъ непогребенными до 6 дней. Такія же печальныя донесенія получены изъ Мэйо. Въ тамошнемъ телеграфѣ, вышедшемъ въ послѣднюю Субботу; сообщаютъ о 17 смертныхъ случаяхъ происшедшихъ отъ голода.

Германія.

Мюнхенъ, 15 Марта.

Слухъ о возвращеніи Лоли Монтесъ, привелъ здѣсь въ броженіе умы. Она прибыла въ городъ въ 11 часу ночью, переодѣтая въ мужское платье, и отправилась къ бывшей своей горничной; но узнанная вскорѣ однимъ офицеромъ, была, по повелѣнію Короля, отведена къ границѣ подъ прикрытіемъ полицейскаго агента и двухъ жандармовъ.

— Баварскій посланникъ въ Карлсруэ, графъ Вульдкирхъ, вступилъ въ управленіе министерства королевскаго двора и иностранныхъ дѣлъ.

— Королевскимъ постановленіемъ 13 числа, разрѣшено учрежденіе народной милиціи въ Рейнскомъ палатинатѣ, по образцу существующихъ уже въ другихъ частяхъ страны.

Ганноверъ, 15 Марта.

6-го Марта городское начальство представило Королю адресъ, чтобы испросить у Е. В. свободы тисненія, представительства Германскаго народа въ Сеймѣ

Anglia.

Londyn, 11 marca.

Wczoraj i dzisiaj odbywały się rady gabinetowe w ministerstwie spraw zagranicznych.

— Spokojność w Londynie, Edynburgu i Glasgowie jest już przywrócona; lecz wczoraj w Manchester zaszły niejakie rozruchy, wszakże małej wagi. Wszystkie te poruszenia były sprawione przez Chartistów, którzy są prawie jedno co Francuzcy radykalni reformiści. Policya stolicy przedsiębierze środki na dzień 13 marca, na który wielkie zgromadzenie Chartystów zwołane jest w okolicach Londynu.

— Że poruszenia jakie się dają widzieć tu i ówdzie obce są zupełnie klassie roboczéj, dowodzi tego adress 2,000 węglarzy, którzy proszą rządu, iżby na dzień zgromadzenia Chartystów, byli użyci jako tymczasowi konstable dla utrzymania spokojności.

— Rząd ściąga znaczne siły wojenne do Dublinu.

— Lord-Podkomorzy zabronił dawania w małych teatrach Londynu melodramatów, zawierających sceny wypadków rewolucyjnych.

— *Standard* mniema, że zdrowie Lorda John Russell tak mało się polepszyło, że życzy mu, aby dla zupełnego odzyskania sił, zrzekł się wszelkiego udziału w sprawach politycznych.

— Król Ludwik-Filip mieszka z rodziną swoją w Claremont, nie przyjmując żadnych odwiedzin. Zamyśla osiąść w Twickenham, piękréj okolicy nad Tamizą leżącéj, w bliskości Londynu, i zakupić tamże ten sam dom, w którym dawniéj podczas pobytu swego w Anglii mieszkał. *New-York Herald* donosi, że pomieniony Monarcha chce nabyć dla swojéj rodziny obszerne posiadłości w Ameryce, tudzież, że za milion dolarów kupił skarbowych papierów Stanów-Zjednoczonych.

— *United-Service-Gazette* donosi, że Xiążę Montpensier miał otrzymać rozkaz opuszczenia Anglii.

— Z Malty piszą pod d. 29 lutego: zdrowie Wice-Króla Egiptu, który tu przybył dla zmiany powietrza, coraz bardziéj się polepsza. Jutro ma opuścić kwarantanę i wysiąść na wyspę.

— Sir Stratford Canning wraca w przyszłym tygodniu na swe stanowisko Posła w Konstantynopolu; pojedzie przez Wenecyę.

— Doniesienia o postępie nędzy i głodu w Irlandzkich zachodnich hrabstwach są okropne (mówi *Britania*). Jeden z właścicieli dóbr ziemskich w Galway pisze, że lud z głodu umiera, że zmuszony jest żywić się końskiem i psiem mięsem, i że ludzie leżą nieżywi po gościńcach, gdzie ich psy jedzą. Gazety potwierdzają to doniesienie. W Connemala leżą zazwyczaj ciała zmarłych ludzi po 4 do 6 dni niepogrzebane. Niemniéj smutne wieści dochodzą z Mayo. Dziennik tamtejszy z ostatniéj Soboty donosi o 17 przypadkach śmierci z głodu.

Niemcy.

Monachium, 15 marca.

Wieść o powrócie głośnéj Loli-Montes, wstrząsnęła tu wszystkich umysły. Przybyła ona do miasta o godz. 11-éj w nocy, przebrana po męzku, i udała się do dawnéj swéj pokojówki; ale poznana wkrótce przez jednego oficera, została, z rozkazu Króla, wysłana znowu na do granicy, pod eskortą ajenta policyjnego i dwóch żandarmów.

— Hrabia Waldkirch, dotychczasowy Poseł Bawarski w Karlsruhe, objął kierunek ministerstwa Dworu Królewskiego i spraw zagranicznych.

— Postanowieniem Królewskiem z d. 13, zaprowadzoną została milicya krajowa (*Landwehr*) w Palatynacie Reńskim (*Pfalz*), jaka już istnieje w innych częściach kraju.

Hannower, 15 marca.

Dnia 6 marca, tutejsza Zwierzchność Municypalna podała adres do Jego Kr. Mości, upraszając w nim o wolność druku, o reprezentacyą ludu Niemieckiego na Sejmie

и созванія чиновъ. — На другой день Король отвѣчалъ депутаціи городскаго начальства слѣдующее: „Что касается до свободы тисненія, такъ какъ Сеймъ даровалъ ее только съ обезпеченіями, то должно опредѣлить эти обезпеченія, прежде чѣмъ отмѣнить цензуру. Что же принадлежитъ къ представительству германскаго народа въ германскомъ сеймѣ, такое участіе депутатовъ германскихъ владѣній въ совѣщаніяхъ и рѣшеніяхъ германскаго сейма, которому сами государи подчинились договорами, несовмѣстно съ образомъ монархическаго правленія. Что относится до скораго созванія чиновъ, то это уже исполнено.“ — Въ прокламаціи, изданной Королемъ 14 Марта, сказано, что Е. В. употребляетъ всѣ усилія, чтобы исполнить желанія Ганноверцевъ, и уже повелѣлъ приступить къ пріуготовительнымъ мѣрамъ. Хотя Е. В. не можетъ согласиться на предложеніе о народномъ представительствѣ при германскомъ союзѣ, однако же онъ употребитъ всѣ старанія, чтобы германскій сеймъ дѣйствовалъ, въ германскихъ дѣлахъ, съ большимъ прилежаніемъ и съ большимъ усердіемъ, нежели какъ было доселѣ.

Герцогство Гольштинское, 10 *Марта*.

Здѣсь обнародовано королевское постановленіе объ отмѣнѣ цензуры въ герцогствахъ: Гольштинскомъ и Лауэнбургскомъ, принадлежащихъ къ составу германскаго союза, и состоящихъ, какъ извѣстно, подъ скипертомъ Датскаго Короля.

Веймаръ, 16 *Марта*.

Великій герцогъ саксен-веймарскій, повелѣніемъ отъ 14-го Марта, уволивъ государственныхъ министровъ, по ихъ просьбамъ, въ отставку, поручилъ на-время управленіе государственнымъ министерствомъ государственному министру д ру фон-Вандорфу и назначилъ депутата сейма, адвоката фон-Виденбрука, членомъ государственнаго министерства. Другимъ декретомъ, отъ того же числа, великій герцогъ даруетъ общую амнистію за всѣ политическія преступленія, совершенныя въ великомъ герцогствѣ съ 8-го по 14 е Марта. Наконецъ, въ третьемъ повелѣніи, отъ 9-го Марта, Его Высочество объявляетъ, что онъ охотно принялъ предложеніе государственнаго совѣта учредить въ городѣ Веймарѣ гражданскую гвардію.

— Въ княжествѣ Гогенцоллернъ-Зигмарингенскомъ, княжескимъ повелѣніемъ отъ 12-го Марта, созванъ чрезвычайный сеймъ.

— Цензура отмѣнена въ герцогствѣ Ангальт-Дессаунскомъ и вольномъ городѣ Любекѣ. (*С. П.*)

Б е л ь г і я.

Брюссель, 7 *Марта*.

Въ министерскомъ журналѣ *Indépendance* опровергаютъ слухъ о заключеніи будто бы между Бельгіею и Голландіею наступательно оборонительнаго трактата, утверждая, между прочимъ, что Бельгія, какъ государство строго-неутральное, не можетъ соединиться ни съ Франціею, ни противъ нея.

— Владѣтельный герцогъ Саксенъ-Кобургскій прибылъ сюда вчера съ супругою своею принцессою Клементиною, дочерью Короля Лудвика Филиппа, и отсюда отправился въ Германію. Герцогъ Виртембергскій, бывшій зять Короля Лудвика Филиппа, пріѣхалъ сюда съ своимъ сыномъ и остановился въ королевскомъ дворцѣ.

— Въ *Independ nce* пишутъ, что правительство предложило законодательной коммиссіи проектъ о преобразованіи парламентскаго порядка.

— Новый законъ о выборахъ третьяго дня палатою представителей единодушно былъ утвержденъ.

— Вчера прибылъ сюда значительный транспортъ денегъ изъ Парижа для бельгійскаго банка. Ассигнаціи снова получили ходъ.

И т а л і я.

Неаполь, 29 *Февраля*.

Извѣстіе, что въ Сардиніи дано уложеніе развитое болѣе неаполитанскаго, вновь взволновало всѣ умы. Толпы съ италіянскими трехцвѣтными знаменами являлись предъ домами испанскаго, сардинскаго и англійскаго посланниковъ. Вообще дѣла здѣсь возбуж-

Związkowym i o zwołanie Stanów. Nazajutrz Król odpowiedział deputacyi Municypalnéj co następuje: „Co się tyczy wolności druku, ponieważ Sejm Związkowy udzielił ją tylko pod pewnemi rękojmiami, tedy należy oznaczyć naprzód te rękojmie nim cenzura zniesioną zostanie. Co do reprezentacyi ludu Niemieckiego na Sejmie Niemieckim, taki udział Deputowanych od krajów Niemieckich w obradach i postanowieniach Związku Niemieckiego, któremu sami Monarchowie poddali się mocą wzajemnych układów, nie zgadza się z formą rządu Monarchicznego. Co się tyczy prędkiego zwołania Stanów, to już spełnionem zostało.“ — W powtórnéj odezwie Królewskiéj, ogłoszonéj d. 14 marca, powiedziano, że J. K. M. dokłada wszelkich usiłowań, aby spełnić życzenia Hanowerczyków, i już rozkazał przystąpić do środków przygotowawczych. Chociaż J. K. M. nie może zezwolić na wniosek o reprezentacyi ludów przy Związku Niemieckim, dołoży jednakże wszelkich starań, ażeby Sejm Niemiecki działał, w interessach Niemieckich, z większą pilnością i z większą gorliwością niż dotąd.

Xięstwo Holsz'yn kie, 10 *marca*.

Został tutaj ogłoszony rozkaz Królewski o zniesieniu cenzury w Xięstwach: Holstyńskiem i Lauenburgskiem, należących do składu Niemieckiego Związku, a zostających, jak wiadomo, pod berłem Króla Duńskiego.

Wejmar, 16 *marca*.

Wielki Xiąże Sasko-Wejmarski, rozkazem swoim z d. 14 marca, uwolniwszy na własną ich prośbę dotychczasowych Ministrów, poruczył do czasu zarząd ministerstwa Stanu, Ministrowi Stanu, Doktorowi *von Wandorf*, oraz mianował Deputowanego na Sejm, Adwokata *von Wydenbrugg*, członkiem tegoż ministerstwa. — Przez drugi dekret, z tejże daty, Wielki Xiąże udziela ogólną amnestyą za wszystkie polityczne przestępstwa, popełnione w Wielkiem Xięstwie od 8—14 marca. Nakoniec w trzecim dekrecie z d. 9 marca, Jego Xiążęca Mość oświadcza, że chętnie przyjął propozycyą Rady Stanu względem zaprowadzenia w Wejmarze gwardyi narodowéj.

— W Xięstwie Hohenzollern-Sigmaringen, przez rozkaz Xiążęcy z d. 12 marca, zwołany został Sejm nadzwyczajny.

— Cenzura została zniesiona w Xięstwie Anhalt-Dessau i w wolném mieście Lubecce. (*P. P.*)

B e l g i a.

Bruxella, 7 *marca*.

Dziennik ministeryalny *Indépendance* zbija pogłoskę, jakoby Belgia miała zawrzeć z Holandyą traktat zaczepny i odporny. Dziennik pomieniony mówi, między innemi, że Belgia, będąc mocarstwem ściśle neutralnem, ani z Francyą, ani przeciw niéj łączyć się z nikim nie może.

— Panujący Xiążę Sasko-Koburgski przybył tu z Anglii, z żoną swoją, Xiężną Klementyną, córką Króla Ludwika Filipa, i natychmiast do Niemiec odjechał. Xiążę Würtembergski, zięć Króla Ludwika Filipa, przybył tu z synem swoim i stanął w Królewskim zamku.

— Dziennik *Independance* donosi, iż rząd przedstawił kommissyi prawodawczéj projekt reformy parlamentowéj.

— Nowe prawo o wyborach zostało onegdaj przez Izbę Reprezentantów jednozgodnie przyjęte.

— Wczoraj przybył tutaj znaczny transport pieniędzy z Francyi dla banku Belgijskiego. Zaufanie dla banknotów wróciło.

W ł o c h y.

Neapol, 22 *lutego*.

Wiadomość, że w Sardynii udzielona została konstytucya więcéj rozwinięta niż nasza, wzburzyła tu znów wszystkie umysły. Tłumy, z włoskiemi trójkolorowemi chorągwiami, gromadziły się wczoraj przed domami Posłów: Hiszpańskiego, Sardyńskiego i Angielskiego.

даютъ опасенія. Министръ Вуонанни подалъ въ отставку, ибо, по его мнѣнію, слишкомъ много безчестныхъ чиновниковъ оставлены на своихъ мѣстахъ. Преемникомъ его называютъ адвоката Перильо. Низшее сословіе народа, т. е. ладзарони, еще вовсе не успокоились, и предпринимаютъ тревожныя демонстраціи, къ которымъ побуждаетъ ихъ одна изъ недовольныхъ партій.

— Послѣднія извѣстія изъ Мессины простираются по 14 Февраля. Четыре форта были во владѣніи народа, но цитадель съ однимъ фортомъ еще держалась и могла бомбардировать городъ. Палермскій корпусъ въ 8,000 чел., былъ въ походѣ въ Мессину, съ тѣмъ, чтобы покрѣпить тамошнихъ жителей для взятія приступомъ цитадели. Мессина покинута женщинами, дѣтьми и всѣми, кто не способенъ носить оружіе: они удалились на корабли и въ деревни. Улицы посыпаны пескомъ, чтобъ уменьшить вредъ отъ ожидаемаго бомбардированія.

Палермо, 15 *Февраля.*

Сегодня собрался здѣсь Сицилійскій парламентъ, и началъ свои засѣданія.

— Одинъ изъ членовъ Сицилійскаго временнаго правительства, Г. Санторо, самовольно приказалъ предать смерти около тридцати самыхъ жестокихъ и самыхъ ненавидимыхъ сбировъ, попавшихъ въ руки правительства. Правительственный комитетъ, узнавъ объ этомъ событіи, приказалъ арестовать Г. Санторо, который былъ судимъ и чрезъ два часа разстрѣлянъ.

— Британскій адмиралъ Паркеръ стоитъ предъ Палермо съ четырьмя линейными кораблями, однимъ фрегатомъ и однимъ пароходомъ.

Турція.

Константинополь, 16 *Февраля.*

Вчера данъ былъ большой дипломатической обѣдъ въ честь папскаго нунція, министромъ иностранныхъ дѣлъ, Али-Пашею. Всѣ члены турецкаго кабинета, всѣ представители иностранныхъ державъ, и въ числѣ прочихъ прусскій посланникъ, армяно-католическій патріархъ и всѣ лица, принадлежащія къ папскому посольству, были соучастниками сего пира. Али-Паша провозгласилъ тостъ въ честь Папы, а монс. Ферріери отвѣчалъ тостомъ въ честь Султана; третій тостъ произнесенъ былъ въ честь союзныхъ державъ съ Турціею. Достойно примѣчанія то, что министръ иностранныхъ дѣлъ Султана, оффиціально исполняетъ заздравный тостъ въ честь Папы, воспрещеннымъ пророкомъ напиткомъ; а папскій посланникъ отвѣчаетъ тостомъ въ честь преемника Магомета; этотъ случай слѣдуетъ считать главнѣйшею чертою, характеризующею нашу эпоху въ отношеніи прогресса и вѣротерпимости. Не касаясь слишкомъ отдаленнаго времени, довольно перенестись мысленно за четверть столѣтія предъ симъ, и мы увидимъ, что одно уже предположеніе такого случая, было бы тогда почтено соблазномъ.

— Въ оффиціальномъ журналѣ напечатано новое положеніе о коммерческомъ судѣ въ Константинополѣ. По силѣ того положенія, министръ торговли состоитъ предсѣдателемъ суда, но въ случаѣ другихъ занятій, можетъ онъ должность сію поручить совѣтнику министерства. Судъ состоитъ изъ 14-ти членовъ, изъ коихъ семь избираются изъ купеческаго сословія, принадлежащаго турецкому подданству, а семь другихъ могутъ быть изъ числа иностранцевъ. Дѣла въ немъ будутъ слушаемы по-очереди, исключая вексельныхъ, мореходныхъ и такихъ, по коимъ послѣдуетъ отношеніе отъ чужестранныхъ посланниковъ. Судъ собираться будетъ по Четвергамъ. Рѣшеніе суда будетъ составлять большинство мнѣній, и должно быть доставлено тяжущимся сторонамъ въ теченіе двухъ недѣль.

W ogólności stan tutejszych interessów wzbudza obawę. Minister Buonanni podał się do dymissyi, gdyż, według jego zdania, zbyt wielu jeszcze nieprawych urzędników pozostało na swoich posadach. Następcą jego mianują Adwokata Perillo. Niższa klassa ludności, to jest lazzaroni, jeszcze się dotąd zupełnie nie uspokoili i kuszą się o niepokojące demonstracye, do których zachęca ich jedno z niezadowolonych stronnictw.

— Ostatnie wiadomości z Messyny są po 14 lutego. Cztéry zamki były w ręku ludu, ale cytadella jeszcze się trzymała, wraz z jednym zamkiem, i mogła zbombardować miasto. Korpus Palermitanów od 8,000 ludzi, był w marszu do Messyny, dla dopomożenia mieszkańcom do wzięcia szturmem cytadelli. Kobiety, dzieci, i w ogólności wszyscy niezdolni do broni, opuścili miasto i schronili się do okolicznych wsi lub na okręty. Wszystkie ulice wysypane piaskiem, aby zmniejszyć szkodliwości bombardowania, którego co chwila oczekują.

Palermo, 15 *lutego.*

Dziś zgromadził się tu parlament Sycylijski i rozpoczął swe posiedzenia.

— Jeden z członków tymczasowego rządu Sycylijskiego, P. Santoro, samowolnie skazał na śmierć około 30 najokrutniejszych i najbardziéj nienawidzianych zbirów (sług policyjnych), którzy się dostali w ręce rządu. Komitet rządowy, dowiedziawszy się o tym wypadku, kazał aresztować samego P. Santoro, który został sądzony i we dwie godziny rozstrzelany.

— Admirał angielski Parker, stoi ciągle przed Palermo ze cztérma okrętami liniowemi, jedną fregatą i jednym parostatkiem.

Turcya.

Konstantynopol, 16 *lutego.*

Dnia wczorajszego dany był wielki obiad dyplomatyczny na cześć Nuncyusza Papiezkiego, przez Ali-Baszę, Ministra spraw zagranicznych. Wszyscy członkowie gabinetu tureckiego, wszyscy Reprezentanci mocarstw zagranicznych, a między nimi Ambassador Perski, Patryarcha Ormiańsko-Katolicki, wszystkie osoby należące do poselstwa Papiezkiego, byli uczestnikami téj uczty. Ali-Basza wzniósł toast na cześć Papieża, Monsignor Ferrieri odpowiedział toastem za zdrowie Sułtana. Trzeci toast był na cześć mocarstw sprzymierzonych z Turcyą. Jest to uwagi godnem zjawiskiem, że Minister spraw zagranicznych Sułtana, wznosi urzędownie toast za zdrowie Namiestnika Chrystusa, napojem przez Proroka zakazanym, a Poseł Papiezki odpowiada toastem za zdrowie następcy Mahometa. To zdarzenie liczyć należy do najgłówniejszych rysów, charakteryzujących naszą epokę pod względem postępu i tolerancyi. Nie odnosząc się do zbyt odległych czasów, dość jest cofnąć się myślą o jakie ćwierć wieku, a znajdziemy, że sama myśl takiego zdarzenia byłaby wówczas uważaną za zgorszenie.

— Dziennik urzędowy ogłosił nowy regulamin co do reorganizacyi trybunału handlowego w Stambule. Mocą tego postanowienia, Minister handlu jest oraz Prezesem tego trybunału, w razie zaś ważniejszych zatrudnień, zastąpiony być może przez swego Morrawina (radzcę ministerstwa). Sąd składa się z 14-tu członków; z tych: 7-miu powinni być kupcami poddanymi Porty, siedmiu zaś znakomici cudzoziemcy. Sprawy wprowadzane będą według porządku wpisu, wyjąwszy wexlowe, żeglarskie i polecone przez Posłów zagranicznych. Trybunał sądzić będzie we Czwartki. Wyrok wydawany będzie większością głosów i doręczony stronom najdaléj we dwa tygodnie.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 23-го Марта 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*